

O PRIRODI STVARI

SEDAM I SEDAM

Jedna žena je imala dvanaestoro dece i samo jedno od njih je pregazio auto. I ona je bila zadovoljna što neće biti sama kad ostari.

A druga žena uopšte nije imala dece, i bila je zadovoljna što nije rodila ni Hitlera, ni Staljina, ni narkomana, ni nekakvog oligofrena.

Treća žena je imala samo jedno dete i bila je zadovoljna zbog toga što ne mora deliti svoju ljubav na više osoba.

A četvrta žena dugo nije imala svoje dece pa je uzela troje dece iz sirotišta. I bila je veoma zadovoljna zbog toga što je usrećila njih.

A peta žena je imala jednog sina i taj je umro. I ona je bila zadovoljna zbog toga što se on više ne muči na ovom svetu, nego po ceo dan sluša pevanje anđela i serafima.

A šesta žena je imala petoro dece, i četvoro od njih je stradalo u ratu. I ona je bila zadovoljna što joj je ostalo makar jedno dete.

A sedma žena je čitavog života bila muškarac, a onda je sakupila novac, operisala se i bila zadovoljna zbog toga što joj se ostvario životni san.

Ovih sedam slučajeva je dovoljno, da se može izvući sledeći zaključak: žena nije stvorena za sreću, već samo za zadovoljstvo.

Jedan muškarac je imao sedam sinova pa je patio što nema nijednu ćerku.

A drugi muškarac uopšte nije imao dece i patio je što će se sa njim zatreti i njegovo seme.

A treći muškarac je imao jedanaest kćeri i patio je što će sa njegovom smrću umreti i njegova loza.

Četvrti muškarac je imao tri sina i devet kćeri. I patio je što ne može sve da ih prehrani.

A peti muškarac je imao dvadesetoro dece od trinaest žena. I patio je zbog toga što ih ne zna sve ni po imenu.

Šesti muškarac je imao tri ćerke i pet sinova, ali su se oni svi plašili da odu kod njega u živadernicu. I on je patio zbog toga, što neće imati kome da ostavi svoj posao.

A sedmi muškarac je čitavog života voleo samo druge muškarce i patio zbog toga što su ga oni varali.

Ovih sedam slučajeva je sasvim dovoljno da se može izvući sledeći zaključak: muškarac je rođen za sreću, a sreće nema.

PRIRODA I DRUŠTVO

Jedna kukavica je rešila da svije gnezdo i sama u njemu izlegne ptiće. A druge kukavice su to saznale i počele je odvracati: „Kakva si ti to kukavica? Kukavice tako ne čine!” Ali ona je bila nepokolebljiva. I zato su ostale kukavice rešile da je kazne: podmetnule su joj u gnezdo sva svoja jaja.

I kad je nastupio određeni dan sva jaja su počela da se otvaraju. I oni ptići koji su se izlegli malo ranije, počeli su da izbacuju iz gnezda druga jaja i druge, manje ptiće. A poslednja dva ptića su tako odlučno nasrnula jedno na drugo, da su takođe ispala napolje.

I ubrzo su sve kukavice u toj šumi izumrle.

Zaključak koji možemo izvući iz ove priče je sledeći: radeći protiv prirode, radiš i protiv društva.

OČEVI I DECA

Jedan noj je govorio da zariva glavu u pesak kako bi se oslobodio glavobolje. I njegova deca nikad nisu pravila galamu niti ga uznemiravala zbog sitnica.

Drugi noj je govorio da zariva glavu u pesak preko ušiju tražeći mir i nadahnuće. I deca su mu se čitavog života divila.

Treći noj je govorio da on na taj način traži u pesku vodu za piće. I deca su se čitavog života ponosila njime.

A četvrti noj je govorio da on gura glavu u pesak isključivo zbog straha. I njemu su se rugali svi, čak i tek izlegli ptići.

Ovi primeri su sasvim dovoljni da bi se mogao izvući sledeći zaključak: vruć pesak u dodiru sa glavom u tri od četiri slučajaja blagotvorno utiče na misaone procese.

IZMEĐU PROŠLOSTI I BUDUĆNOSTI

Jedna gusenica je smatrala da su leptiri anđeli insekata.

Druga gusenica je tvrdila da su leptiri duše ustreljenih ptica.

Treća je govorila da su to samo jesenji listovi sa očima, koji sleću sa nekakvog posebnog, pametnog drveća.

A leptiri su govorili da su gusenice porod pakla, ili žrtve hemijske obrade, ili hrana za ptice okačena po drveću. A jedna koju je vetar doneo odnekud izdaleka tvrdila je da su gusenice posebna bića, od kojih se na istoku prave tenkovi.

Iz rečenog se nameće sledeći zaključak: prošlost i budućnost mogu živeti sasvim nesvesni jedno drugog.

UZ PITANJE O MATERIJ I SVESTI

Jedno pokolenje ameba mislilo je samo na produženje vrste. I zato su ga proglasili patrijarhalnim.

Drugo pokolenje ameba je mislilo samo na to, kako je lep proces razmnožavanja. I zato su ga smatrali seksualno raspuštenim.

Treće pokolenje ameba mislilo je samo na to da se treba deliti. I zato su ga nazvali društveno korisnim.

A četvrto pokolenje ameba je govorilo da ono uopšte nema kad da misli, jer se toliko trudi, da se prosto rastrže od napora. I zato su ga zvali socijalno aktivnim.

Sve gorerečeno je dovoljno za zaključak: misao se, za razliku od materije, razvija od jednostavnog ka lažnom.

O ISPRAVNOM ŽIVOTU

Jednom medvedu je dosadilo da samo jede mrave, pa je rešio da najzad pogleda kako je kod mrava uređen život. I videvši to, zaprepastio se. I pozvao i druge medvede da pogledaju. I ovi su takođe pozavideli mravima i rekli: „Kako bi bilo dobro da i mi naučimo da živimo tako ispravno!”

I ta misao ih je tako obuzela, da su počeli da obaraju drveće i slažu ih jedno preko drugog, gradeći nešto nalik mravinjaku.

I kad je sve drveće u šumi potrošeno, iskrčili su još jednu šumu, koja se nalazila preko reke, i još dve šume daleko odatle. I već kad su bili na pola puta da ostvare svoj plan, ova čudovišna građevina se zaljuljala i pala, sahranjujući pod sobom sve ono što je u tom kraju još bilo živo.

I samo mravi nisu nastradali. I ubrzo su ponovo gradili svoje mravinjake na ivici ruševine, a nešto kasnije i usred nje.

Ova priča nas navodi na sledeći zaključak: površina ispravnog života ne može biti veća od jednog kvadratnog metra.

ČISTA ISTINA

Jedan muškarac je svima govorio u lice isključivo čistu istinu. I zbog toga ga niko nije voleo, a mnogi bi i preduzimali nešto protiv njega. Tako ga je, na primer, direktor škole uz punu saglasnost pedagoškog kadra isključio iz škole već u trećem-četvrtom razredu, a roditelji su ga, tek što je napunio šesnaest godina, oterali iz kuće. Gde da se zaposlio, uvek su ga drugog, trećeg ili najkasnije četvrtog dana otpuštali. A kad se zaposlio u zoo-loškom vrtu kao čistač staza, niže životinje su izumrle od potpunog gubitka apetita, dok se kod viših, naprotiv, probudila strast prema ljudožderstvu, pa su se bacale na rešetke svojih kaveza još dok bi se on približavao zoo-loškom vrtu.

I samo se jedna žena, iako joj je prilikom prvog susreta direktno rekao da ima krive noge, opuštene grudi i ružan hod, sažalila na njega i pustila ga da živi u njenoj kući. I počela ga je hraniti, brinuti se o njemu i rađati njegovu decu. A on je i svojoj deci još dok su bila u kolevci govorio pravo u lice kako fizički strašno liče na svoju ružnu majku, a glupošću na majku svoje majke, a neobuzdanošću na njenog starijeg brata, i slične gorke stvari. I sva njegova deca, kako bi naučila da voze dečiji tricikl, odmah bi odlazila od kuće i više se nisu vraćala. I samo je ta žena i dalje živela sa njim, dok se nije razbolela od tuberkuloze i umrla. A zatim je pored njenog otvorenog groba i kasnije na daći ovaj čovek i dalje govorio samo gorku istinu, kako ga je ta žena čitavog života mučila svojom ćutljivom tvrdoglavošću, svojim popuštanjem raspuštenoj deci i svojim nesuvislim govorom. A onda su mu njen brat i otac rekli, da je ta žena od rođenja bila gluvonema i da joj je zato govor bio nejasan, iako je, na primer, volela da čita knjige i da gleda filmove sa titlovima. I čuvši te za njega sasvim neočekivane reči, mušakarac je zaplakao zato što je shvatio da je u toj ženi našao svoj pogrešan ideal, a da je ona ispala bezosećajnija od svih na koje je u životu naišao, i sasvim ravnodušna prema svakoj njegovoj reči. I otišao je na tavan i tamo se obesio.

Iz ove priče mogu se izvući razni zaključci. Na primer, da je istina dobra, a sreća još bolja. Ili da u životu nema sreće. Ili da je čovek sâm kovač svoje sreće.

LJUDI I STVARI

Jedan stranac je kupio kuću u ruskom selu i strašno se čudio što njegov televizor pokazuje samo sportske prenose. Kada bi pokušao da ga prebaci na neki drugi kanal, televizor se pravio da ima smetnje ili da je satelit skrenuo sa orbite.

A kad bi taj stranac prišao ogledalu, ono ga je, ako je htelo, odražavalo, a ako nije htelo – nije ga odražavalo. A ponekad bi mu tako izobličilo lice, da bi po čitav dan bio prestravljen.

A na zidu u toj kući se nalazila slika na kojoj je bila prikazana bura na moru, zapenjeni talasi, i pod slikom je bio natpis „Marina“. Ali ponekad bi ta ista slika predstavljala žensku glavu sa kosom u papilotnama, i tad se pod njom jasno mogao pročitati natpis „Marina Jevlampijevna“.

I stranac to nije izdržao i posle tri nedelje je pobeo odatle.

Iz ove priče je najbolje izvući sledeći zaključak: stvari po sebi su izmišljotina inostranog uma, a stvari po drugima su naš domaći proizvod.

O PRIRODI SREĆE

U jednom selu su živeli sasvim srećni ljudi. Jedino su im alati bili nesrećni.

Tesar je, na primer, imao nesrećan čekić. Jednom je pomoću tog čekića napravio stolicu, i ona se pod njim slomila. Ustao je sa poda, ponovo sastavio i skucao stolicu... i ona se polomila pod njegovim ocem. Otac je u padu udario glavom o dovratnik i umro.

Osim čekića, ovaj tesar je imao nesrećnu testeru, blanju, dleto i eksere. I kada je sa tim svojim alatom popravio most preko reke, most se srušio čim je preko njega krenula pogrebna procesija sa kovčegom njegovog oca, koji je stradao padajući sa stolice. Naposletku su zajedno sa njegovim ocem odneli na groblje i petoro onih koji su bili na prvom sprovodu.

Ali žitelji sela su na sve to što se desilo gledali filozofski. Jer oni su i sami imali svoje nesrećne stvari – ko drljaču, ko motiku, grablje, plug ili, na primer, vile. I kakvo god da je bilo vreme, žitelji ovog sela nisu imali prinose, a ako bi, začudo, i imali, ugušio bi ih korov, a ako ih korov i ne bi ugušio, uništio bi ih vetar. Tako da nije bilo nikakve šanse da prodaju prinose i kupe sebi druge, srećnije drljače, grablje, kose i sejačice.

Ali oni su i na to gledali filozofski, nimalo nisu očajavali, svake večeri bi se okupili, igrali i pevali, objašnjavajući svoj život na sledeći način: protiv prirode stvari se ne može.

Sa takvim objašnjenjem možemo i da se ne složimo, ali dužni smo da izvučemo vlastiti zaključak: čoveka ne čine srećnim stvari, nego predstave o njima.

(S ruskog preveo **Andrij Lavrik**)